

Butov algoritam za množenje brojeva

Postupak za množenje koji je već obrađen se u računarskim sistemima **ne koristi**, već se primenjuje **BUTOV ALGORITAM ZA MNOŽENJE BINARNIH BROJEVA**. Za Butov algoritam potrebna su nam **3 registra A , P i M dužine 8 bitova i jedan jednobitni registar P_{-1}** .

Inicijalizacija:

1. **Množenik (prvi činioc)** zapisujemo u **registru M kao broj u PK dužine $8b$** .
2. **Množilac (drugi činioc)** zapisujemo u **registru P kao broj u PK dužine $8b$** . Sa P_0 ćemo obeležiti najniži bit ovog registra.
3. **Registar A inicijalizujemo na 0**.
4. **Registar P_{-1} inicijalizujemo na 0**.

Koraci algoritma:

1. Posmatramo kombinaciju bitova P_0P_{-1} :
  - a. Ako je $P_0P_{-1} = 00$ ništa ne preduzimamo (prepisujemo sadržaj registra A)
  - b. Ako je $P_0P_{-1} = 01$ računamo $A + M$ i rezultat upisujemo u A
  - c. Ako je $P_0P_{-1} = 10$ računamo $A - M$, odnosno $A + (-M)$ i upisujemo u A
  - d. Ako je $P_0P_{-1} = 11$ ništa ne preduzimamo (prepisujemo sadržaj registra A)
2. Sadržaj APP_{-1} posmatran kao jednu reč aritmetički pomeramo za jednu poziciju udesno. Na najvišu poziciju registra A upisujemo isti bit koji se tu već nalazio.
3. Prethodna dva koraka ponavljamo 8 puta.
4. Rezultat očitavamo iz registra AP kao broj dužine 16 bitova zapisan u PK .

Zadaci za vežbu

1. Izračunati primenom Butovog algoritma i krajnji rezultat zapisati dekadno:
  - a. $103_{(10)} \cdot (-13)_{(10)}$
  - b. $(-46)_{(10)} \cdot 12_{(10)}$
  - c. $(-19)_{(10)} \cdot (-17)_{(10)}$

Rešenje zadatak 1.a.

1. Inicijalizacija:
  - a. Broj $103_{(10)}$ se upisuje kao PK 8 – bitni binarni broj u registar M . Tako je $M = 0110\ 0111$.
  - b. Broj $(-13)_{(10)}$ se upisuje kao PK 8 – bitni binarni broj u registar P . Tako je $P = 1111\ 0011$.
  - c. U registar A upisujemo 8 – bitnu nulu. Tako je $A = 0000\ 0000$.
  - d. U registar P_{-1} upisujemo 1 – bitnu nulu. Tako je $P_{-1} = 0$.
2. Posmatramo kombinaciju bitova P_0P_{-1} i vršimo potrebnu radnju 8 puta (ne vršimo računanje ili sabiramo/oduzimamo registre A i M i pomeranje udesno).
3. Dobijeni broj očitavamo iz registara AP .

